

**Wewnątrzszkolny Program
Doradztwa Zawodowego**

**Szkoły Podstawowej nr 9 im. Jana Pawła II w Żywcu
rok szk. 2021/202**

Opracowanie mgr Anna Juraszek-Jurasz

WSTĘP

Uczniowie kończący szkołę podstawową stają przed wyborem szkoły oraz kierunku dalszego kształcenia. Podjęcie decyzji o wyborze zawodu jest trudnym etapem w życiu. Ważne jest zatem wyposażenie dzieci i młodzieży w umiejętności przydatne w podejmowaniu decyzji dotyczących wyboru zawodu, które rzutować będą na dalszy przebieg kariery zawodowej młodego człowieka. Uczeń powinien poznać siebie i własne predyspozycje zawodowe, by mógł dokonać prawidłowego wyboru. Bazując na zainteresowaniach oraz słabych i mocnych stronach każdego ucznia należy ukierunkować go na wybór dalszego kształcenia i przygotować do podjęcia decyzji o wyborze zawodu. Proponowane w programie działania pozwalają uczniowi na lepsze przyjrzenie się sobie, analizę swoich mocnych i słabych stron, zainteresowań oraz cech osobowościowych, ważnych przy podejmowaniu decyzji. Zajęcia mają dostarczyć uczniom oraz rodzicom wiedzy pozwalającej na świadomy wybór dalszego kształcenia oraz podjęcia decyzji dotyczących wyboru zawodu, poziomu i kierunku kształcenia. Zmiany na rynku pracy, pojawianie się nowych zawodów wymaga od dzisiejszych absolwentów szkół planowania własnej kariery zawodowej, dużej mobilności i umiejętności aktywnego poszukiwania pracy.

Cel programu

Celem doradztwa zawodowego w Szkole Podstawowej nr 9 jest rozpoznawanie zainteresowań i predyspozycji zawodowych oraz przygotowanie do wyboru kolejnego etapu kształcenia i zawodu, które prowadzą do podejmowania świadomych decyzji edukacyjnych i zawodowych przez uczniów.

Klasy I – III

Cele szczegółowe:

1. Wstępne zapoznanie uczniów z różnorodnością zawodów na rynku pracy
2. Rozwijanie pozytywnej postawy wobec pracy i edukacji
3. Rozwijanie zainteresowań i pasji

Treści programowe	Opis działania	Tematy do realizacji	Metody i formy	Odpowiedzialni
<p>Poznanie wlnych zasobów, m.in.: zainteresowań, zdolności i uzdolnień, mocnych i słabych stron jako potencjalnych obszarów do rozwoju, ograniczeń, kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw), wartości, predyspozycji zawodowych, stanu zdrowia.</p>	<p>Uczeń: 1. opisuje swoje zainteresowania i określa, w jaki sposób może je rozwijać; 2. prezentuje swoje zainteresowania na forum; 3. podaje przykłady różnorodnych zainteresowań ludzi; 4. podaje przykłady swoich mocnych stron w różnych obszarach; 5. podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych.</p>	<p>Praca- dlaczego ludzie pracują ? Kim chcę być w przyszłości ? Moje ulubione zabawki Poznajemy zawody Zawody w moim otoczeniu Co lubię robić – moje zainteresowania? Co potrafią sprawne ręce? Jak spędzam czas wolny?</p>	<p>Pogadanki Burza mózgów Skojarzenia Konkursy Wycieczki, Spotkania z przedstawicielami zawodów Praca w zespołach Pokaz Prezentacja projekt</p>	<p>Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej Nauczyciele przedmiotów Pedagog Nauczyciele świetlicy</p>
<p>Świat zawodów i rynek pracy, m.in.: poznanie zawodów, wyszukiwanie oraz przetwarzanie informacji o zawodach i rynku pracy, umiejętność poruszania się po nim, poszukiwanie i utrzymanie pracy.</p>	<p>Uczeń: 1. odgrywa różne role zawodowe w zabawie; 2. podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu oraz opisuje podstawową specyfikę pracy w wybranych zawodach; 3. opisuje, czym jest praca i omawia jej znaczenie w życiu człowieka (na wybranych przykładach); 4. omawia znaczenie zaangażowania różnych zawodów w kształt</p>			

	<p>otoczenia, w którym funkcjonuje 5. opisuje rolę zdolności i zainteresowań w wykonywaniu danego zawodu; 6. posługuje się przyborami, narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny</p>			
<p>Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie, m.in. znajomość systemu edukacji i innych form uczenia się, wyszukiwanie oraz przetwarzanie informacji o formach i placówkach kształcenia, uczenie się przez całe życie.</p>	<p>Uczeń: 1. uzasadnia potrzebę uczenia się i zdobywania nowych umiejętności; 2. wskazuje treści, których lubi się uczyć; 3. wymienia różne źródła wiedzy i podejmuje próby korzystania z nich.</p>			
<p>IV. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych, m.in.: planowanie ścieżki edukacyjnej i zawodowej z przygotowaniem do zdobywania doświadczenia zawodowego oraz refleksji nad nim, podejmowanie i zmiany decyzji dotyczących edukacji i pracy, korzystanie z całozyciowego poradnictwa kariery.</p>	<p>Uczeń: 1. opowiada, kim chciałby zostać i co chciałby robić; 2. planuje swoje działania (lub działania grupy), wskazując na podstawowe czynności/zadania niezbędne do realizacji celu; 3. próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio z jego osobą.</p>			
<p>Realizacja programu orientacji zawodowej odbywa się: na zajęciach edukacji wczesno- szkolnej w ramach realizacji podstawy programowej na dodatkowych zajęciach ze specjalistami w ramach wycieczek.</p>				

Efekty działań

Rozumieją potrzebę i wagę każdej pracy.

Szanują trud i ludzi wykonujących wszelkie zawody.

Uczniowie są w stanie określić swoje umiejętności i zainteresowania, posiadają wiedzę różnorodności zawodów.

Uczniowie wiedzą, że są zdolni do wprowadzania zmian w swoim bliższym i dalszym otoczeniu.

Proaktywna postawa uczniów wobec pracy

Klasy IV – VI

Poznanie własnych zasobów (mocne i słabe strony)

Zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami i rynkiem pracy

Kształtowanie pozytywnej i pro aktywnej postawy uczniów wobec pracy i edukacji

Stwarzanie sytuacji edukacyjnych i wychowawczych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zdolności, zainteresowań oraz pasji

Treści programowe	Opis działania	Tematy do realizacji	Metody i formy	odpowiedzialni
Poznanie własnych zasobów, m.in.: zainteresowań, zdolności i uzdolnień, mocnych i słabych stron jako potencjalnych obszarów do rozwoju, ograniczeń, kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw), wartości, predyspozycji zawodowych, stanu zdrowia.	Uczeń: 1 określa własne zainteresowania, zdolności i uzdolnienia oraz kompetencje; 2. wskazuje swoje mocne strony oraz możliwości ich wykorzystania w różnych dziedzinach życia; 3 . podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i ocenia swoje działania, formułując wnioski na przyszłość; 4. prezentuje swoje zainteresowania/uzdolnienia na forum z zamiarem zaciekawienia odbiorców .	Poznajemy zainteresowania Zdolności i umiejętności Praca i znaczenie w życiu człowieka Różne sposoby zdobywania wiedzy Planowanie drogi edukacyjnej Mój wymarzony zawód Znam mocne i słabe strony Świat zawodów	Metoda projektu Pogadanki Burza mózgów Skojarzenia Konkursy, Wycieczki, Spotkania z przedstawicielami zawodów Praca w zespołach Pokaz Prezentacja	Wychowawcy Nauczyciele Pedagog Nauczyciel bibliotekarz Doradca zawodowy
Świat zawodów i rynek pracy, m.in.: poznanie zawodów, wyszukiwanie oraz przetwarzanie informacji o zawodach i rynku pracy, umiejętność poruszania się po nim, poszukiwanie i utrzymanie pracy.	Uczeń: 1. wymienia różne grupy zawodów i podaje przykłady dla poszczególnych grup, opisuje różne drogi dojścia do nich oraz podstawową specyfikę pracy w zawodach; 2. opisuje, czym jest praca i jej znaczenie w życiu człowieka; 3. podaje czynniki wpływające na wybory zawodowe;	Motywacja Praca w zespole Hierarchia potrzeb Zawody na rynku pracy Umiejętności komunikacyjne		

	<p>4. posługuje się przyborami, narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny;</p> <p>5. wyjaśnia rolę pieniądza we współczesnym świecie i jego związek z pracą.</p>			
<p>Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie, m.in.: znajomość systemu edukacji i innych form uczenia się, wyszukiwanie oraz przetwarzanie informacji o formach i placówkach kształcenia, uczenie się przez całe życie.</p>	<p>Uczeń:</p> <p>1. wskazuje na różne sposoby zdobywania wiedzy (korzystając ze znanych mu przykładów) oraz omawia swój indywidualny sposób nauki;</p> <p>2. wskazuje przedmioty szkolne, których lubi się uczyć;</p> <p>3. samodzielnie dociera do informacji i korzysta z różnych źródeł wiedzy.</p>			
<p>IV. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych, m.in.: planowanie ścieżki edukacyjnej i zawodowej z przygotowaniem do zdobywania doświadczenia zawodowego oraz refleksji nad nim, podejmowanie i zmiany decyzji dotyczących edukacji i pracy, korzystanie z całonocnego poradnictwa kariery.</p>	<p>Uczeń:</p> <p>1. opowiada o swoich planach edukacyjnych i zawodowych;</p> <p>2. planuje swoje działania (lub działania grupy), wskazując szczegółowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;</p> <p>3. próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio, jak i pośrednio (otoczenie) z jego osobą</p> <p>.</p>			

Realizacja programu orientacji zawodowej odbywa się :

na obowiązkowych i dodatkowych zajęciach edukacyjnych (lekcje przedmiotowe);

zajęciach związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu prowadzonych przez doradcę zawodowego, nauczyciela bibliotekarza w czasie organizowanych spotkań z przedstawicielami różnych zawodów

Efekty działań

Rozpoznaje swoje zainteresowania, mocne i słabe strony, umiejętności

Wzmacnianie postawy samodzielności, odpowiedzialności i sprawczości uczniów tj. przekonania, że oni są podmiotami własnych działań zdolnymi do wprowadzania zmian w swoim otoczeniu.

Przygotowanie uczniów do świadomego podejmowania decyzji edukacyjnych i zawodowych

Zna wartość pracy i znaczenie pracy w życiu człowieka

Zna czynniki wyboru zawodu

Klasy VII - VIII

analiza informacji na temat systemu edukacji i rynku pracy;
poszerzanie własnej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych;
kształtowanie gotowości do wejścia na rynek pracy;
rozwijanie umiejętności uczenia się przez całe życie
przygotowanie uczniów do odpowiedzialnego planowania kariery i podejmowania decyzji edukacyjnych i zawodowych.

Treści programowe	Opis działania	Tematy do realizacji	Metody i formy	odpowiedzialni
<p>Poznanie własnych zasobów, m.in.: zainteresowań, zdolności i uzdolnień, mocnych i słabych stron jako potencjalnych obszarów do rozwoju, ograniczeń, kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw), wartości, predyspozycji zawodowych, stanu zdrowia.</p>	<p>Uczeń: 1. rozpoznaje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe oraz stan zdrowia) 2. dokonuje syntezy przydatnych w planowaniu kariery edukacyjno-zawodowej informacji o sobie wynikających z autodiagnozy, ocen innych osób i innych źródeł 3. rozpoznaje własne ograniczenia jako wyzwania w odniesieniu do planów edukacyjno-zawodowych 4. charakteryzuje wartości z uwzględnieniem wartości pracy i etyki zawodowej 5. określa aspiracje i potrzeby w zakresie własnego rozwoju i możliwe sposoby ich realizacji</p>	<p>Tematy zajęć z doradztwa zawodowego klasa VII 1. Poznanie siebie warunkiem własnego rozwoju 2. Poznanie siebie warunkiem własnego rozwoju 3. Zainteresowania i preferencje zawodowe - test Hollanda 4. Jak zaplanować przyszłość edukacyjno-zawodową? 5. Typy zawodów - charakterystyka 6. Zawody przyszłości, kwalifikacje i kompetencje zawodowe 7. Zainteresowania a rynek pracy 8. System edukacji w Polsce 9. Motywacja i praca w zespole 10. Co według mnie znaczy dobra praca? Jakie warunki musi spełnić taka praca? 11. Kwalifikacje i kompetencje na rynku pracy Tematy zajęć z doradztwa zawodowego klasa VIII 1. System edukacji w Polsce. 2. Lekcja organizacyjna -</p>	<p>Metoda projektu Pogadanki Burza mózgów Konkursy Dni otwarte Wycieczki Spotkania z przedstawicielami szkół zawodowych Warsztaty Prelekcje Prezentacja Programy komputerowe Metody testowe - testy predyspozycji i preferencji zawodowych Konsultacje indywidualne Badania ankietowe, kwestionariusze Analiza przypadku</p>	<p>Wychowawcy Nauczyciele Pedagog Nauczyciel bibliotekarz Doradca zawodowy (tematy 1 – 11;) Pielęgniarka szkolna Nauczyciel informatyki</p>

<p>Świat zawodów i rynek pracy, m.in.: poznawanie zawodów, wyszukiwanie oraz przetwarzanie informacji o zawodach i rynku pracy, umiejętność poruszania się po nim, poszukiwanie i utrzymanie pracy.</p>	<p>Uczeń: 1. wyszukuje i analizuje informacje na temat zawodów oraz charakteryzuje wybrane zawody, uwzględniając składowe ich opisów, w tym dróg ich zdobywania; 2. wyjaśnia zjawiska i trendy zachodzące na współczesnym rynku pracy; 3. porównuje własne zasoby i preferencje z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców 4. dokonuje autoprezentacji 5. uzasadnia znaczenie pracy w życiu człowieka 6. analizuje znaczenie i możliwości doświadczania pracy</p>	<p>przypomnienie wiadomości z kl.VII 3. Typy i podtypy zawodów i ich charakterystyka 4. Poznajemy siebie. Rodzaje inteligencji 5. Osobowość, a wybór zawodu 6. Ocena zdolności komunikacyjnych i organizacyjnych 7. Test samooceny zdolności komunikacyjnych i organizacyjnych. 8. Zawody ginące, zawody z przyszłością 9. System edukacji w Polsce. Co warto wiedzieć o szkołach zawodowych? 10. Moje atuty - samoocena. 11. Kim zostanę w przyszłości - poradnik po zawodach. 12. Stres - jak radzić sobie z emocjami? 13. Przepisy dotyczące rekrutacji do szkół ponadpodstawowych w r. szkol. 2021/2022, zasady rekrutacji 14, 15, 16. Analiza oferty edukacyjnej szkół ponadpodstawowych</p>		
<p>Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie, m.in.: znajomość systemu edukacji i innych form uczenia się, wyszukiwanie oraz przetwarzanie informacji o formach i placówkach kształcenia, uczenie się</p>	<p>Uczeń: 1. analizuje oferty szkolnictwa ponadpodstawowego i wyższego pod kątem możliwości dalszego kształcenia, korzystając z dostępnych źródeł informacji 2. analizuje kryteria rekrutacyjne do wybranych</p>			

przez całe życie.	szkół w kontekście rozpoznanych własnych zasobów 3. charakteryzuje strukturę systemu edukacji formalnej oraz możliwości edukacji pozaszkolnej w Polsce 4. określa znaczenie uczenia się przez całe życie.			
<p>IV. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych, m.in.: planowanie ścieżki edukacyjnej i zawodowej z przygotowaniem do zdobywania doświadczenia zawodowego oraz refleksji nad nim, podejmowanie i zmiany decyzji dotyczących edukacji i pracy, korzystanie z całozyciowego poradnictwa kariery.</p>	<p>Uczeń: 1. planuje ścieżki kariery edukacyjno-zawodowej, uwzględniając konsekwencje podjętych wyborów; 2. podejmuje decyzje o dalszej drodze edukacyjno-zawodowej samodzielnie lub przy wsparciu doradczym 3. określa marzenia, cele i plany edukacyjno-zawodowe na bazie własnych zasobów; 4. identyfikuje osoby i instytucje wspomagające planowanie kariery i wyjaśnia, w jakich sytuacjach korzystać z ich pomocy</p>			
<p>Realizacja programu doradztwa zawodowego odbywa się: na wszystkich przedmiotach w ramach korelacji międzyprzedmiotowej i realizacji celów przedmiotowych kształcenia ogólnego zajęciach z doradztwa zawodowego ,godzinach wychowawczych ,konsultacjach indywidualnych z doradcą zawodowym podczas innych działań związanych z doradztwem zawodowym realizowanych w szkole lub poza nią (np. udział w targach edukacyjnych, udział w „Dniach otwartych” szkół średnich)</p>				

Efekty działań

Uczeń:

Zna swoje zainteresowania, mocne i słabe strony, umiejętności, zdolności

Zna wartość pracy i znaczenie pracy w życiu człowieka.

Zna czynniki wyboru zawodu

Potrafi trafnie zaplanować własną drogę edukacyjno zawodową

Jest przygotowany do pełnienia roli pracownika

Zna aktualny rynek pracy, zawody przeszłości i przyszłości

Zna ofertę edukacyjną szkół warszawskich

Potrafi dokonać autoprezentacji

Zna kompetencje i kwalifikacje na współczesnym rynku pracy

Wymienia umiejętności niezbędne do prawidłowego funkcjonowania w różnych rolach zawodowych i społecznych.

Potrafi współpracować w grupie

Rozwija kompetencje uniwersalne

Jest przygotowany do ustawicznego kształcenia się

Ewaluacja programu:

- okresowe spotkania osób realizujących działania związane z orientacją zawodową poświęcone m.in. omawianiu skuteczność podejmowanych działań
- autorefleksję i samoocenę uczestników (swobodne wypowiedzi na zakończenie zajęć)
- zbieranie opinii i informacji zwrotnych od uczniów
- okresową ocenę stopnia realizacji celów szczegółowych zawartych w programie orientacji zawodowej przez wychowawcę poprzez analizę dokumentacji (dzienniki –tematy zajęć), analizę prac uczniów
- analiza dokumentacji (dzienniki – tematy zajęć)
- obserwacja poziomu zaangażowania i motywacji, zachowań uczniów
- w przypadku przejścia na nauczanie zdalne zajęcia z doradztwa zawodowego będą prowadzone w formie on -line.